

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKINTO41
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Önkormányzati jog és igazgatás I.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Municipal law and administration I.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1. 3 kredit
 - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** államtudományi osztatlan mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közszerkezési és Infotechnológiai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Buskó Tibor László, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
 - 8.1. **össz óraszám/félév:**
 - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (42 EA + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (12 EA + 0 GY)
 - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 3 (3 EA + 0 GY)
 - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az átfogó megközelítésű tárgy a közigazgatási jogi és a közigazgatástani alapokra építve elsőként az önkormányzás, az önkormányzati eszme és az önkormányzatok történetére, fejlődésére és alapvető jellemzőire koncentrálnak Európában, mint Magyarországon. A tantárgy a helyi önkormányzatokkal alapvetően mint a közigazgatási szervrendszer egyik alrendszerét alkotó szervtípussal foglalkozik, de a társadalmi, politikai és pénzügyi-gazdasági környezetre is figyelemmel van. A szocialista típusú helyi igazgatás jellemzőinek bemutatása során elemzi annak kiépítését, illetve bemutatja a tanácsrendszer meghaladásának, megszüntetésének folyamatát a rendszerváltoztatás során. Kiemelt figyelemmel elemzi a magyar önkormányzati rendszer 1990 utáni helyzetét, a helyi önkormányzás helyreállításának bemutatásakor nem csak az új szabályozás (Ötv.) kialakítását, de az 1994. évi korrekciót (Ötv.-novella) és a 2012. évi önkormányzati reformot (Mötv.) is feldolgozza. Elemzi a helyi önkormányzatok helyzetét az elmúlt 30 évben mind szabályozás, mind működési oldalról, bemutatva a rendszerszintű működési jellemzőket és egyedi, önkormányzat-típusonkénti működési jellemzőket is. Feldolgozásra kerül a helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályozás hatályos rendje, a helyi önkormányzati működés alapintézményei, szervei és tisztségviselők, feladat- és hatáskörök, valamint a települési és területi önkormányzatok jelenlegi helyzete, a szabályozás és a működés főbb jellemzői, döntéshozatal, jogvédelem.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject with comprehensive approach based on public administration law and public administration doctrines focuses mainly on self-governance, idea of local governance, history, development and main features of self-governments both in Europe and in Hungary. The subject basically deals with local governments as an organ type forming a subsystem of the public administration system, but also takes into account the social, political and financial-economic environment. In presenting the characteristics of the socialist-type local administration, it analyzes its construction and the process of overcoming

and abolition the Soviet system during the change of the system. It analyzes with special attention the situation of the Hungarian local government system after 1990, when presenting the restoration of local self-government not only the development of the new regulation (Ötv.), but also the 1994 correction (Ötv.-novella) and the 2012 local government reform (Mötv.) process. It analyzes the situation of local governments over the past 30 years, both from a regulatory and operational point of view, presenting systemic operational characteristics as well as unique operational characteristics per municipal type. The current regulations of local governments, the basic institutions, bodies and officials of local governments, their tasks and powers, the current situation of local and regional governments, the main features of regulation and operation, decision-making and legal protection will be reviewed.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: A tantárgy elvégzésével a hallgatók részletes tudásanyagot dolgoznak fel és szereznek meg a magyar közigazgatás történetileg is meghatározó jelentőségű önkormányzati alrendszeréről. A történeti, elméleti ismeretek mellett a tételes jog változásainak értő feldolgozása megalapozza a hatályos (de lege lata) helyi önkormányzás részletekbe menő feldolgozását, a működés szereplőinek és egyes mozzanatainak részletes megismerését.

Képességei: Képesé teszi a tárgy a hallgatót a helyi önkormányzati rendszer bármely szintjén történő beosztotti vagy vezetői munkavégzésre, az önkormányzás alapvető vagy kiegészítő közigazgatási jelenségeinek megértésére és tudományos feldolgozására. E képességek alapján nemcsak a konkrét települési vagy területi önkormányzatban való végrehajtó típusú, hanem a működés átalakítására és javítására is irányuló fejlesztő jellegű feladatok ellátása is felkészítést kap. A tárgy megalapozza a település- és területfejlesztési ismeretek és képességek elsajátítását.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására. Megfelelő problémafelismerő és -kezelő képességekkel bír.

Autonómiája és felelőssége: Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális közigazgatási kérdések, feladatok végig gondolását és a megfelelő források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét, álláspontját előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: With the completion of the course, students will develop and acquire detailed knowledge of the historically significant local government subsystem of the Hungarian public administration. In addition to historical and theoretical knowledge, a thorough understanding of the changes in substantive law provides the basis for a detailed processing of the existing (de lege lata) local government, as well as a detailed understanding of the actors and certain aspects of the operation.

Capabilities: The subject enables the student to work as a subordinate or manager at any level of the local government system, to understand and scholarly processing basic or complementary administrative phenomena of local government. On the basis of these abilities, it is also suitable for executive type work in a specific municipal or regional government. Also, the students will be prepared to take on developmental tasks to transform and improve your operations. The subject lays the foundation for the acquisition of knowledge and skills in the field of settlement and regional development.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by an intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically. His/her personal attitude is characterized by possessing the skills to recognize and handle problems competently.

Autonomy and responsibility: He/she tackles complex and special public administration issues and tasks largely independently, and uses adequate resources for their solution. He/she can support his/her professional opinion and viewpoint independently in familiar decision-making scenarios.

11. Előtanulmányi követelmények: Általános közigazgatástan és közigazgatási jog II. [ÁLLTO02]

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. A kinevezett tisztségviselők (a jegyző és az aljegyző). (The appointed officers (Head of Mayors Office and Deputy Head of Mayors Office).)
- 12.2. Hivatali szervek és hivatal típusok, hivatali működés az önkormányzásban. (Offices of authorities and its types, functioning of offices in self-governance)
- 12.3. Társulások a helyi önkormányzati rendszerben. (Associations in local government system.)
- 12.4. A területszervezés alapjai és egyes jogintézményei. (Fundamentals of spatial planning and certain legal institutions.)
- 12.5. Az önkormányzatok vagyona és gazdasági alapjai, a helyi adók rendjének keretei. (Municipal property and economic foundations, the framework of the local tax system.)
- 12.6. Az önkormányzatok gazdálkodása, adósságrendezése és belső kontrollrendszere. (Financial management, debt settlement and internal control system of local authorities.)
- 12.7. Az önkormányzatok kapcsolata az állami szervekkel, a törvényességi felügyelet alapjai. (The relationship of local governments with state organs and the bases of legal control.)
- 12.8. A törvényességi felügyelet eljárási szabályai, működése. (Procedural rules and operation of legal control.)
- 12.9. Önkormányzás a nagyvárosban: a fővárosi önkormányzat és a fővárosi kerületek. (Local government in the big city: the local government of the capital.)
- 12.10. A megyei önkormányzás napjainkban, önkormányzati alapintézmények érvényesülési nehézségei a területi önkormányzatban. (Self-government on county level nowadays, difficulties in the implementation of basic self-government institutions in territorial self-governments.)
- 12.11. Köztestületek a magyar közigazgatási rendszerben (elméleti és történeti alapok). (Public bodies in the Hungarian public administration system (theoretical and historical bases).)
- 12.12. A hivatásrendi köztestületek jogállásának, létrejöttének és működésének lényeges szabályai. (The essential rules of the legal status, establishment and operation of public bodies.)
- 12.13. Köztestületek a gazdasági szférában, a kereskedelmi és iparkamara. (Public bodies in the economic sphere, Chamber of Commerce and Industry.)
- 12.14. Autonómia és önkormányzás közintézetekben (a felsőoktatási autonómia). (Autonomy and self-government in public institutions (higher education autonomy).)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Nappali tagozaton az előadásokon való részvétel, a hiányzás/távollét nem haladja meg az előadások számának 20 %-át.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nappali tagozaton két zárthelyi dolgozat (feladatválasztós teszt és esszé), a tantárgyi tematikában meghatározottak szerint, amelyet a hallgatók a félév kezdetekor megkapnak a Neptun rendszeren keresztül, és az első előadáson is ismertetésre kerül. A zárthelyi dolgozat nem pótolható. Értékelése: ötfokozatú, maximális pontszám 0-60%-a elégtelen, 61-70%-a elégséges, 71-80%-a közepes, 81-90%-a jó, 91-100%-a jeles. Külföldi ösztöndíjas tanulmányok esetén az oktató által megadott témakörben kisdolgozat, minden érintett más témából ír, az oktató egyedileg állapítja meg a témát, attól is függően, hol van külföldi gyakorlaton. Értékelése: ötfokozatú.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Nappali tagozaton az előadások és a gyakorlatok (szemináriumok) legalább 80%-án való részvétel. A félév során két zárthelyi dolgozathoz legalább egy eredményes megírása. Levelező tagozaton az előadásokon való részvétel.

16.2. Az értékelés:

Nappali tagozaton két zárthelyi dolgozat (feladatválasztós teszt és esszé), lásd 14. pont. A zárthelyi dolgozat nem pótolható. Értékelése: ötfokozatú, maximális pontszám 0-60%-a elégtelen, 61-70%-a elégséges, 71-80%-a közepes, 81-90%-a jó, 91-100%-a jeles. Külföldi ösztöndíjas tanulmányok esetén az oktató által megadott témakörben kisdolgozat, lásd 15. pont. Értékelése: ötfokozatú. Kollokvium (szóbeli).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Feik Csaba (szerk.): Magyarország helyi önkormányzatai. Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Budapest, 2019. ISBN 978-963-531-024-1
2. Csefkó Ferenc: A helyi önkormányzati rendszer. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1997. ISBN 963-85756-1-1

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Feik Csaba: A polgármesteri hivatalok irányítása és vezetése, az abban közreműködők feladat- és hatásköre. Pro Publico Bono - Magyar Közigazgatás 2014/4. 120-143. ISSN 2063-9058
2. Feik Csaba: Az önkormányzati vagyon szerepe a helyi közösségek életében. Új Magyar Közigazgatás 2017. december, 10. évf. 4. szám 60-62. ISSN-2060-4599
3. Finta István: Az önkormányzati képesség dimenziói. Új Magyar Közigazgatás 2018. december, 11. évf. 4. szám 20-29. ISSN-2060-4599
4. Gyergyák Ferenc (szerk.): A helyi önkormányzatok tevékenységének törvényességi felügyelete. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2018. ISBN 978-615-5920-24-0 (nyomtatott) ISBN 978-615-5920-25-7 (elektronikus)
5. Mogyorósi Sándor: A nemzeti vagyonról szóló törvény alkalmazása a helyi önkormányzatok életében. Új Magyar Közigazgatás 2014. december, 7. évf. 4. szám 65-71. ISSN 2060-4599

Budapest, 2020.04.29.

Dr. Buskó Tibor László, PhD,
adjunktus sk.